

[Indenrigsministeren.]

Huse sidder for en billig Leje, og at der egentlig er en privilegeret Stilling for disse Lejere. Jeg kan ikke se rettere end, at man maa sige, at disse to Boligniveauer efterhaanden maa udjævnes paa den ene eller den anden Maade. Det ærede Medlem kan sige, at disse Lejere sidder i en privilegeret Stilling. Deroverfor kan jeg sige, at Forskellen, den kapitaliserede Sum, der her kan blive Tale om, har Grundejerne i hvert Fald ingen moralsk Ret til.

Naar man da staaer overfor det Problem, der kan affødes herved, maa jeg sige, at der er to Forhold at tage i Betragtning: enten maa det offentlige, Kommunen eller Staten, indkassere det Forskelsbeløb, der er Tale om, gennem en Bygnings- eller Grundafgift — og jeg maa med Hensyn til den Fremgangsmaade sige, at det har det ærede Medlem ikke stillet Forslag om eller tænkt sig, og jeg tror for min Del ogsaa, at den Tid er for længst forpasset, da den Mulighed var til Stede —, eller ogsaa maa vi se, om der i den bestaaende økonomiske Udvikling er Sandsynlighed for, at der efterhaanden vil foregaa en naturlig Udjævning deri, en Udjævning, der ikke tillader de tilfældige Besiddere i Øjeblikket at indkassere et ufortjent Beløb.

Og her har jeg tilladt mig under denne Debat at gøre opmærksom paa, at der er Forhold i den nuværende Udvikling, der tyder derpaa, selv om ingen kan sige det med Sikkerhed. Jeg har gjort opmærksom paa, at der paa Boligomraadet er en saarivende Udvikling med Hensyn til Modernisering af gamle Lejligheder, at det er sikkert, at naar Byggeriet fortsættes i nogen Tid, maa Kravet om Modernisering af gamle Lejligheder blive saa stærkt, at Lejerne faar Valuta for den Lejestigning, der bliver Tale om. Jeg har gjort opmærksom paa, at ogsaa med Hensyn til Byggeriet kan det aldeles ikke paa det nuværende Tidspunkt siges, at man er paa det billigste Punkt, der er ikke Tvivl om, hvad jeg ogsaa tidligere har nævnt, at der er Byggematerialer, som er i alt for høje Priser i Øjeblikket i Forhold til deres Produktionsomkostninger.

Jeg har gjort opmærksom paa, hvad alene Bevægelsen paa Rentemarkedet betyder. Jeg har det Indtryk, at det omtrent kan siges, at til hver Procent, Obligationskurserne gaar op, vil der omtrent svare en Sænkning af Prisniveauet paa et Point. Det er dog altid noget, og der er heller ikke Tvivl om, at Lovgivningsmagten har det i sin Magt paa anden Maade at virke udjævrende paa dette Prisniveau.

Jeg har gjort opmærksom paa, at hvis

vi ophæver Skatterne paa Nybygningerne, vil det betyde en Sænkning paa flere Points med Hensyn til Byggeomkostningerne. Men der er det mærkelige, at de Partier, der er mest Tilhænger af og anfører de stærkeste, de fleste Argumenter for at gaa bort fra Boliglovgivningen og Restriktioner, er dem, der sidst vil gaa med til andre Lovgivningsforanstaltninger, som hindrer, at det frie Marked bliver udnyttet, saa længe Forholdene er, som de er.

Altsaa, der er et Usikkerhedsmoment i det økonomiske Liv i Øjeblikket med Hensyn til Spørgsmaalet om Muligheden af at udnytte Forskellen mellem de to Prisniveauer, som der ud fra fornuftsmæssige Hensyn er Grund til at tage det Hensyn til, saaledes at vi gradvis aftrapper den Boliglovgivning, vi har, under Hensyn til den Udvikling, vi i de nærmest kommende Aar her bliver Vidne til.

Til Slut skal jeg blot takke det ærede Medlem Hr. Fraenkel for de Udtalelser, han fremkom med. Det forekom mig at være en overordentlig smuk Tale, hvis Indhold alle i denne Sal godt kunde lægge sig en lille Smule paa Sinde. Jeg ser i „Berlingske Tidende“ for i Aften, at man korsrer sig ved Tanken om, at man virkelig skal opleve, at det ærede Medlem Hr. Fraenkel bliver den eneste konservative Folketingsmand for Hovedstaden, der lader sig høre i Debatten, nemlig for at gøre opmærksom paa, at han er ganske uenig med Partiet. Jeg kan ikke nægte, at jeg tror, at det konservative Parti vilde have haft Fordel af, om det havde været det ærede Medlem Hr. Fraenkel, der havde været Ordfører for Partiet, og om man kunde sige, at Partiet var enigt med ham.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Fraenkel har Ordet for kort Bemærkning.

Fraenkel: Jeg er blevet nødt til at bede om Ordet igen for en kort Bemærkning for at redressere en Forglemmelse, jeg gjorde mig skyldig i, da jeg havde Ordet før. Jeg fremhævede saa stærkt, at i Forholdet mellem Lejer og Ejer laa Overmagten ganske paa Ejernes Side. Jeg burde naturligvis have tilføjet: som Forholdene er i Øjeblikket. Jeg vilde saa videre have sagt, at disse Forhold kan jo meget godt ændre sig, det kan meget godt blive saadan, at Overmagten kommer paa Lejernes Side, og skulde det blive Tilfældet, nærer jeg slet ingen Tvivl om, at der mellem Lejerne vil være daarligere Elementer, som vil udnytte denne Overmagt paa samme Maade, som der nu er enkelte af Ejerne,